

**SKUPNO POROČILO O IZVAJANJU SMERNIC ZA VKLJUČEVANJE
VIDIKA ENAKOSTI SPOLOV V DELO MINISTRSTEV ZA OBDOBJE
2018-2020**

September 2021

Vsebina

UVOD	3
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI.....	4
MINISTRSTVO ZA FINANCE	9
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO	10
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO.....	11
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT	12
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO	14
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO	15
MINISTRSTVO ZA KULTURO	17
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE	18
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO	20
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR.....	21
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE	22
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE	24
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE	26

UVOD

Vlada Republike Slovenije je 17.11.2016 sprejela *Smernice za vključevanje vidika enakosti spolov v delo ministrstev, 2016-2020* (v nadaljnjem besedilu: smernice), ki vsebujejo splošne usmeritve za delo ministrstev ter koordinatoric in koordinatorjev za enake možnosti žensk in moških, opredeljujejo način sodelovanja ministrstev z osrednjim organom, pristojnim za enakost spolov, ter definirajo prednostna področja dela.

Za obdobje 2016-2020 smernice navajajo tri prednostna področja:

1. Spodbujanje zbiranja in predstavljanja podatkov, ločenih po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva;
2. Spodbujanje vključevanja vidika enakosti spolov in predstavljanje podatkov, ločenih po spolu, v analize in raziskave, ki jih pripravlja ali naroča ministrstvo;
3. Svetovanje pri vključevanju vidika enakosti spolov v ključne strateške dokumente ministrstva.

V skladu s smernicami morajo ministrstva o izvajanju prednostnih nalog, ki se nanašajo na zbiranje podatkov po spolu, raziskave in strateške dokumente, enkrat letno (do konca marca v letu za preteklo leto) poročati Sektorju za enake možnosti oziroma Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Na podlagi poročil, ki so jih ministrstva pripravila za leti 2016 in 2017, je bilo leta 2018 pripravljeno prvo skupno poročilo o izvajanju navedenih prednostnih nalog, ki je bilo objavljeno na spletni strani ministrstva. Na podlagi poročil, ki so jih ministrstva posredovala v letih 2018, 2019 in 2020, pa je bilo v letu 2021 pripravljeno drugo in zadnje skupno poročilo, ki omogoča pripravo ocene o napredku v obdobju 2018-2020.

Skupno poročilo o izvajanju Smernic za vključevanje vidika enakosti spolov v delo ministrstev 2018-2020 združuje kratka poročila z navedbo ključnih informacij, ki so jih ministrstvom posredovale posamezne notranje organizacijske enote. V poročilu je za vsako izmed treh nalog navedeno sledeče:

1. Spodbujanje zbiranja in predstavljanja podatkov, ločenih po spolu, ki se zbirajo v okviru posameznega ministrstva:

Navedba relevantnih podatkov, ki se redno zbirajo ločeno po spolu: v primeru, da so se v obdobju poročanja glede na preteklo leto začeli zbirati novi podatki, razčlenjeni po spolu, se to izrecno navede.

2. Spodbujanje vključevanja vidika enakosti spolov in podatkov, ločenih po spolu, v analize in raziskave, ki jih pripravljajo ali naročajo posamezna ministrstva:

Navedba analiz in raziskav, ki jih je ministrstvo naročilo oziroma izvedlo oziroma v letih, ki jih zajema poročanje, in so vključevale vidik enakosti spolov in podatke, ločene po spolu.

3. Svetovanje pri vključevanju vidika enakosti spolov v ključne strateške dokumente ministrstva:

Navedba zakonodaje in ključnih strateških dokumentov, ki jih je ministrstvo pripravilo v obdobju poročanja, in so vključevali vidik enakosti spolov.

V besedilu uporabljamo za izraze, ki se nanašajo na oba spola, kadar je le mogoče, obe spolni slovnični obliki; moško spolno slovnično obliko uporabljamo le takrat, kadar gre za dobesedno navajanje podatkov, kot se zbirajo na posameznih ministrstvih.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) se v okviru notranjih organizacijskih enot (v nadaljnjem besedilu: NOE) redno zbirajo naslednji podatki po spolu:

Direktorat za trg dela in zaposlovanje:

- redna letna poročila o izvajanju ukrepov države na trgu dela: podatki o registrirani brezposelnosti;; podatki o vključenosti v posamezne programe aktivne politike zaposlovanja;
- Zavod RS za zaposlovanje ločeno po spolu spremlja tudi podatke o gibanju števila upravičencev do pravic iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti (upravičenci do denarnega nadomestila) in nekatere podatke o vključenosti brezposelnih oseb v vseživljenjsko karierno orientacijo in v posredovanje zaposlitve;
- podatki o Zoisovih štipendijah, državnih štipendijah, kadrovskih štipendijah, štipendijah za deficitarne poklice ter štipendijah za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Direktorat za socialne zadeve:

- redna letna poročila zastopnic/-kov pravic oseb na področju duševnega zdravja - letno število obravnavanih oseb po spolu, posebej po spolu tudi obravnavane sebe nad 65 let;
- redna letna poročila koordinatorik/-jev v obravnave v skupnosti (duševno zdravje) - letno število obravnavanih oseb po spolu;
- v sistemu ISCS – BSP (baza socialnih podatkov) se statistike po nalogah javnih pooblastil lahko izpisujejo po spolu nosilca (glede na občino, obdobje, posamezen Center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: CSD));
- v sistemu ISCS – BSP se v statistike Nasilje lahko izpisujejo statistike glede na spol povzročitelja do žrtve (prikaže se število povzročiteljev po spolu do žrtev po spolu);
- krizni centri za mlade in krizna centra za odrasle žrtve nasilja - podatki o številu nameščenih otrok oz. mladostnikov glede na spol (zbrani v rednih letnih poročilih);
- projekt Oskrba žrtev trgovine z ljudmi - krizna namestitvev - podatki o namestitvah glede na spol;
- vse pravice iz javnih sredstev (*Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev*; ZUPJS): denarna socialna pomoč, otroški dodatek, varstveni dodatek, pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, državna štipendija, znižano plačilo vrtca, oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev, prispevek k plačilu družinskega pomočnika, subvencija najemnine, subvencija malice za učence in dijake, subvencija kosila za učence (v informacijskem sistemu CSD je mogoče razbrati, kdo pravico ali prejemek koristi ločeno po spolu, za denarno socialno pomoč in varstveni dodatek se vodijo statistike tudi ločeno po spolu);
- podatki po spolu o uporabnikih/-cah in zaposlenih (osebe s posebnimi potrebami) v varstveno delovnih centrih ter zavodih za usposabljanje;
- podatki po spolu o uporabnikih/-cah, vključenih v socialnovarstvene programe; prostovoljci/-ke, ki so vključeni v socialnovarstvene programe.

Leta 2019 so se na novo začeli zbirati podatki po spolu o številu upravičencev in upravičenk do denarne socialne pomoči, ki so delovno aktivni (Direktorat za socialne zadeve).

Direktorat za družino:

- podatki CSD za področje nasilja,
- rejništvo: iz ISCS je mogoče razbrati spol,
- za vse pravice po *Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih* (v nadaljnjem besedilu: ZSDP): pravica do nadomestila, pravice iz naslova krajšega delovnega časa, pravica do plačila

prispevkov v primeru 4 ali več otrok; iz ISCSA je možno razbrati podatke, kdo pravico ali prejemek koristi (M/Ž oz. oče/mati)

- za vse družinske prejemke (ZSDP): starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka, otroški dodatek, dodatek za veliko družino, dodatek za nego otroka, delno plačilo za izgubljeni dohodek; v sistemu iz ISCSA je možno razbrati podatke, kdo pravico ali prejemek koristi (M/Ž oz. oče/mati).

Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela

Sektor za varnost in zdravje pri delu se naslanja na podatke, ki jih zbira Inšpektorat RS za delo na podlagi 41. člena, skladno s katerim so delodajalci dolžni inšpekciji dela prijaviti vsako nezgodo pri delu s smrtnim izidom oziroma nezgodo pri delu, zaradi katere je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, kolektivno nezgodo, nevarni pojav in ugotovljeno poklicno bolezen. Obrazci za prijavo so pripravljene na podlagi metodologij Eurostata (ESAW in EODS), ki upoštevajo vidik spolov.

Inšpektorat RS za delo

Po spolu se zbirajo podatki v skladu z 41. členom *Zakona o varnosti in zdravju pri delu*, po katerem so delodajalci dolžni inšpekciji dela prijaviti vsako nezgodo pri delu s smrtnim izidom oziroma nezgodo pri delu, zaradi katere je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, kolektivno nezgodo, nevarni pojav in ugotovljeno poklicno bolezen. Inšpektorat RS za delo vodi evidenco prijav in je njen upravljalec (iz sistema je mogoče razbrati spol delavca/ke).

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov ter navajajo podatke, razčlenjene po spolu
--

Direktorat za trg dela in zaposlovanje

V letih 2018 in 2019 ni bilo izvedene analize ali raziskave s strani zunanjega izvajalca. Za obe navedeni leti pa je bilo pripravljeno poročilo o izvajanju ukrepov države na trgu dela, s katerim se seznanja tudi Vlada RS. Poročilo vsebuje opis izvajanja posameznih aktivnosti ukrepov na trgu dela. Večina podatkov je prikazanih tudi ločeno po spolu.

Prav tako Zavod RS za zaposlovanje četrtletno poroča MDDSZ o izvajanju ukrepov na trgu dela. Večina podatkov je prikazanih tudi ločeno po spolu. Obenem vse analize, ki jih pripravlja Zavod RS za zaposlovanje v zvezi s posameznimi ciljnim skupinami brezposelnih oseb na trgu dela, vsebujejo podatke, ločene po spolu.

Direktorat za socialne zadeve

Analize in raziskave v okviru programa dela Inštituta RS za socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: IRSSV) za področje socialnega varstva, ki vključujejo tudi podatke, razčlenjene po spolu za obdobje 2018-2020, vključujejo:

- spremljanje izvajanja programov socialnega varstva - poročila o izvajanju programov v letih 2018 in 2019
- socialni položaj v Sloveniji: za leti 2017–2018 in 2018-2019
- spremljanje izvajanja storitev v varstveno delovnih centrih (v nadaljnjem besedilu: VDC) in centrih za usposabljanje, delo in varstvo (v nadaljnjem besedilu: CUDV) z analizami stanja
- analiza izvajanja pomoči na domu - analiza stanja v letu 2018 in 2019
- razvoj in vzpostavitev celovitega modela socialne aktivacije – poročilo za leti 2018 in 2019;

- analiza upravičencev do dodatka za delovno aktivnost, oktober 2019 (razbrati je mogoče število upravičencev do denarne socialne pomoči, ki so delovno aktivni, po spolu)

MDDSZ je v sodelovanju z IRSSV na področju spremljanja odraslih oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju vzpostavil novo podatkovno bazo, v okviru katere se individualno zbirajo podatki (za vsakega upravičenca/-ko posebej) o upravičencih do socialno varstvenih storitev. Individualni način zbiranja podatkov omogoča za vsako posamezno področje izdelavo statističnih analiz in pregledov po spolni strukturi (npr. vključenost v storitve, prebivališče uporabnika, vrsta motnje, status uporabnika itd.). Podatke po spolu se zbira tudi za osebe, ki so na čakalnem seznamu oziroma so podale vlogo za vključitev v storitve, ki se izvajajo na tem področju ter tudi pri kadru, ki je zaposlen v predmetnih socialno varstvenih izvajalskih organizacijah (VDC in CUDV).

Direktorat za družino

Analize in raziskave v okviru programa dela IRSSV za področje družine, ki vključujejo tudi podatke, razčlenjene po spolu, vključujejo:

- *Indeks blaginje otrok* (IBO, 2018) in *Regijski indeks blaginje otrok* (RIBO, 2019) – vse kazalnike in izbrana področja je možno spremljati po spolu (<https://ibo.irssv.si/#/primerjava-spolov>). Za RIBO so za vse slovenske regije podatki po področjih dostopni tudi po spolu (<http://ribo.ipta.si/>); Pregled položaja otrok in družin v Sloveniji (2018) - pri analizi upoštevamo aktualne strateške dokumente in IRSSV indeks blaginje otrok, ki upošteva vse vidike blaginje otrok ter omogoča primerjavo razlik po spolu. Analiza je dopolnjena s podatki IRSSV spletne baze podatkov o otrocih, ter upošteva primerjavo blaginje med deklicami in dečki pri kazalnikih, ki to omogočajo;
- *Orodje za informativni izračun preživitve* (2018) - pri izračunu primerne višine preživitve za otroka je treba upoštevati življenjske stroške obeh, mame in očeta. Na višino potreb otrok, za katere se preživitve določa, pa spolno nevtraln;
- *Participacija otrok* (2019) - po vnaprej pripravljeni metodologiji predvideva enako zastopanost dečkov in deklic pri njihovem vključevanju v fokusne skupine, katerih ugotovitve služijo kot pomemben del za oceno participacije. Vidik spola je prav tako obravnavan pri oceni učinkovitosti že obstoječih javnih politik, ki imajo za cilj povečati participacijo otrok v Sloveniji.

Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela

Leta 2018 je Sektor za varnost in zdravje pri delu objavil *Drugo poročilo o psihosocialnih tveganjih na delovnem mestu v Sloveniji*, ki sta ga pripravila doc. dr. Miroljub Ignjatović in prof. dr. Aleksandra Kanjuo Mrčela. Poročilo je temeljilo na podatkih Šeste evropske raziskave o delovnih pogojih (Eurofound, 2015) in Druge evropske raziskave podjetij o novih in nastajajočih tveganjih (EU-OSHA, 2014), za kateri je MDDSZ naročilo povečanje slovenskega anketnega vzorca. Grafični prikazi in analize večinoma vsebujejo vidik spolov. Ključnega pomena za razumevanje razmer v slovenskem delovnem okolju pa je analiza podatkov o poškodbah pri delu in poklicnih boleznih ter o izpostavljenosti različnim tveganjem glede na spol.

Inšpektorat RS za delo

Inšpektorat za svoje potrebe obdeluje podatke o nezgodah pri delu, predvsem v povezavi z temeljnimi načeli zagotavljanja varnosti in zdravja delavcev in delavk pri delu. Podatki lahko predstavljajo oceno tveganja za načrtovanje nalog inšpekcijskega nadzora na področju varnosti in zdravja pri delu.

Sektor za enake možnosti

Leta 2018 so na Centru za družboslovno informatiko na Fakulteti za družbene vede izvedli prva večjo raziskavo s področja spletnega nadlegovanja v Sloveniji. Raziskava je bila izvedena v okviru projekta Odklikni! Ustavimo spletno nasilje nad ženskami in dekleti, ki ga je v letih 2017-2019 sofinancirala EU

iz sredstev Programa za pravice, enakost in državljanstvo 2014 – 2020, izvajalo pa MDDSZ s partnerji. V raziskavi o razširjenosti in prepoznavanju spletnega nadlegovanja med mladimi v Sloveniji so sodelovali slovenski osnovnošolci in osnovnošolke, 7., 8. in 9. razredov. Raziskava, ki je proučevala, kakšen odnos imajo mladi do spletnega nasilja, koliko mladih je že doživelo katero od oblik spletnega nasilja, katere oblik spletnega nasilja so že doživeli, kako se odzovejo na spletno nasilje, kje iščejo pomoč, če pride do spletnega nasilja ipd., je pokazala tudi na pomembne razlike med spoloma.

V letu 2020 sta bili v okviru projekta *Moje delo. Moja pokojnina* izvedeni dve raziskavi: *Analiza vzrokov pokojninske vrzeli med ženskami in moškimi v Republiki Sloveniji* (Inštitut za ekonomska raziskovanja, april 2020) in *Pokojninska vrzel med ženskami in moškimi: Poročilo o rezultatih kvalitativne analize* (Inštitut za razvojne in strokovne analize, junij 2020). Analizi se osredotočata na ključne dejavnike, ki so generirali pokojninsko vrzel med ženskami in moškimi v Sloveniji.

Direktorat za invalide

V okviru direktorata je bila za leto 2018 izdelana analiza Inštituta RS za socialno varstvo "Spremljanje programov osebne asistencije - analiza izvajanja programov v letu 2017. Poleg tega je Inštitut v letu 2019 pripravil *Vmesno poročilo o izvajanju naloge Evalvacija uvajanja Zakona o osebni asistenci*. V obeh dokumentih je bila narejena analiza uporabnikov osebne asistencije tudi ločeno po spolu.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela

V okviru Sektorja za varnost in zdravje pri delu Leta 2018 je bila sprejeta *Resolucija o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018–2027* (ReNPVZD 18-27), na podlagi katere je Vlada RS istega leta sprejela Akcijski načrt za izvajanje ReNPVZD18-27 v prvem triletnem obdobju. Splošno sprejeta vizija na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji je ustvariti in vzdrževati delovno okolje, ki bo ohranjalo zdravje delavk in delavcev skozi celotno delovno dobo, da bodo lahko delali dlje in jim bo opravljeno delo v osebno zadovoljstvo. Resolucija izpostavlja vidik spola kot pomemben dejavnik za učinkovito upravljanje varnosti in zdravja pri delu.

Direktorat za družino

Februarja 2018 je bila sprejeta *Resolucija o družinski politiki 2018-2028 "Vsem družinam prijazna družba"* (ReDP18-28), strateški dokument, ki za obdobje od 2018 do 2028 določa cilje ter ukrepe na področju družinske politike. Pomembne prvine družinske politike so tudi usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, zagotavljanje enakih možnosti obeh spolov, vzpostavljanje širokega spektra programov in storitev za družine ter prispevanje k stroškom za lažje vzdrževanje otrok in varstvo družin v posebnih življenjskih okoliščinah.

Februarja 2018 je bil sprejet *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih* (ZSDP-1B). Z ZSDP-1B je bil uveden bolj enostaven, pregleden in fleksibilen način izrabe 30 dnevnega očetovskega dopusta.

Decembra 2019 je bil sprejet *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih* (ZSDP-1C). Z ZSDP-1C se je očetom ob rojstvu dvojčkov ali več hkrati živo rojenih otrok očetovski dopust podaljšal za dodatnih 10 dni za vsakega otroka. Očetovski dopust se je podaljšal za dodatnih 10 dni za vsakega nadaljnjega otroka tudi ob posvojitvi dvojčkov ali več hkrati živorojenih otrok ali več različno starih otrok do končanega prvega razreda osnovne šole najstarejšega otroka. Dvignilo se je najnižje izplačilo materinskega, očetovskega in starševskega nadomestila. Dvignila se je tudi višina nadomestila za tiste vlagateljke, ki dan pred nastopom dopusta niso zavarovani za starševsko varstvo, bili pa so zavarovani za starševsko varstvo v zadnjih treh letih vsaj 12 mesecev. Dvignil se je tudi starševski dodatek, ki pripada staršem, kadar niso upravičeni do materinskega, očetovskega

oziroma starševskega nadomestila, ker niso zavarovani za starševsko varstvo oziroma niso bili zavarovani za starševsko varstvo v zadnjih treh letih vsaj 12 mesecev (najpogosteje študentke in študenti). Z ZSDP-1C sta do delnega plačila za izgubljeni dohodek upravičena tudi oba starša hkrati, kadar začneta delati krajši delovni čas od polnega zaradi nege in varstva otroka iz tretjega odstavka 79. člena tega zakona, pri čemer mora krajši delovni čas obsegati najmanj polovično tedensko delovno obveznost. Materi, zaposleni za polni delovni čas, pripada v času odmora za dojenje, na podlagi potrdila specialista pediatra, do 18. meseca starosti otroka, nadomestilo za eno uro dnevno, in sicer v višini sorazmernega dela osnove iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 43. člena in 46. člena tega zakona (za izračun nadomestila se šteje enaka osnova kot za izračun materinskega/očetovskega/starševskega nadomestila).

Oktobra 2020 je bil sprejet *Zakon o spremembi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih* (ZSDP-1D). Republika Slovenija staršem, ki delajo krajši delovni čas zaradi starševstva, od 1. 1. 2021 zagotavlja do polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost od osnove iz 43. člena in prvega odstavka 46. člena tega zakona, vendar ne manj od sorazmernega dela minimalne place (enaka osnova kot za materinsko nadomestilo). Do 31. 12. 2020 je Republika Slovenija zagotavljala do polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače. S tem ukrepom se staršem ne bo znižala pokojnina, če bodo delali s krajšim delovnim časom zaradi starševstva, saj se jim prispevki plačujejo od dejanske osnove (povprečje zadnjih 12 plač).

V pripravi je druga *Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami*, katere namen je prepoznati ključna področja, pri katerih so zaznane pomanjkljivosti oziroma slabše delovanje na področju preprečevanja nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter opredeliti cilje in ukrepe za njihovo izboljšanje.

Sektor za enake možnosti

S spremembo *Zakona o enakih možnostih žensk in moških* (ZEMŽM) oktobra 2019 se je spremenil 14. člen, ki določa, da mora vlada upoštevati načelo uravnotežene zastopanosti spolov, to je najmanj 40-odstotno zastopanost enega spola pri sestavi posvetovalnih in usklajevalnih organov, delovnih teles ter delegacij, ki jih ustanovi po Zakonu o Vladi Republike Slovenije in Poslovniku Vlade Republike Slovenije, kot tudi pri imenovanju ali predlaganju predstavnic in predstavnikov vlade v organe upravljanja in nadzora oseb javnega prava. Dodan je bil drugi odstavek, ki določa izjeme, ki so bile pred tem opredeljene v podzakonskem aktu. Dodan je bil tudi novi 30. a člen, ki k spoštovanju načela uravnotežene zastopanosti spolov zavezuje tudi samoupravne lokalne skupnosti in samoupravne narodne skupnosti pri imenovanju ali predlaganju predstavnic in predstavnikov v organe upravljanja in nadzora oseb javnega prava. Samoupravne lokalne skupnosti, ki v skladu s svojimi nalogami in pristojnostmi urejajo številna z vidika enakosti žensk in moških pomembna področja življenja lokalnega prebivalstva, so namreč pomemben akter na področju doseganja dejanske enakosti žensk in moških.

Za izvajanje *Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015-2020* je bil leta 2018 sprejet *Periodični načrt o izvajanju Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015-2020 za leti 2018 in 2019*, prav tako je bilo sprejeto *Poročilo o izvajanju Periodičnega načrta za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015 – 2020 za leti 2018 in 2019*. V letu 2020 se je začel pripravljati novi nacionalni program za enake možnosti žensk in moških za obdobje 2021-2030.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo za finance (v nadaljnjem besedilu: MF) ne zbira podatkov, razčlenjenih po spolu.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

MF v obdobju 2018-2020 ni pripravilo oziroma naročilo raziskav in analiz, ki bi vključevale vidik enakosti spolov in podatke, razčlenjene po spolu.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

MF v obdobju 2018-2020 ni sprejelo zakonodaje ali strateških dokumentov, ki bi vključevali vidik enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Slovenski podjetniški sklad kot izvajalska institucija Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: MGRT) je leta 2018 spremljala podatke, ločene po spolu, pri dveh ukrepih, in sicer pri ukrepu Spodbude za zagon inovativnih podjetij in ukrepu Spodbude za razvoj lesarstva.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

MGRT v letih 2018-2020 ni naročilo ali izvedlo analiz ali raziskav, ki bi vključevale vidik enakosti spolov in podatke, razčlenjene po spolu.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

Z namenom, da bi dosegli napredek na področju zastopanosti manj zastopanega spola v organih vodenja in nadzora teh družb ter oblikovanja (boljših) politik raznolikosti, je MGRT s spremembo *Zakona o gospodarskih družbah* (novela ZGD-1K) določilo obveznost za velike in srednje družbe, ki revidirajo letna poročila, da v opisu politike raznolikosti razkrijejo razmerje obeh spolov v organih vodenja in nadzora, ki je primerno za družbo njene velikosti, cilje, ki jih družba zasleduje in vpliv na postopke izbire članov organov vodenja in nadzora.

MGRT v obdobju 2018-2020 ni sprejelo strateških dokumentov, ki bi vključevali vidik enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo z infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: MI) ne razpolaga z rednimi zbirkami podatkov, razčlenjenih po spolu.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

V obdobju 2018-2020 MI ni naročilo ali izvedlo analiz in raziskav, ki vključujejo vidik spola oziroma vsebujejo podatke, razčlenjene po spolu.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

Na MI v letih 2018-2020 ni bila sprejeta zakonodaja ali strateški dokumenti, ki bi vključevali vidik enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljnjem besedilu: MIZŠ) redno zbira naslednje podatke po spolu:

Sektor za srednje šole:

- Dijaki/-inje v Centralni evidenci udeležencev vzgoje in izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: CEUVIZ),
- Vpis v dijaške domove,
- Vpis v srednje šole,
- Šolska prehrana,
- ŠOL-S (M) začetek šolskega leta, zbirajo se po posameznih srednjih šolah: število dijakov/-inj po letih rojstva, letnikih in vrstah izobraževalnih programov (vir: CEUVIZ), število dijakov/-inj prvega letnika (brez ponavljalcev(-alk) po prejšnji izobrazbi (vrsti izobraževalnega programa), število dijakov/-inj s posebnimi potrebami po letnikih, izobraževalnih programih oz. nazivih poklicne strokovne izobrazbe ter vrstah motenj, število dijakov/-inj po izobraževalnih programih oz. nazivih poklicne strokovne izobrazbe, letnikih ter normativnih oddelkih in skupinah, posebej ponavljalcev/-alk;
- ŠOL-S (M) konec šolskega leta, zbirajo se po posameznih srednjih šolah: dijaki/-inje po uspehu po izobraževalnih programih oz. nazivih poklicne strokovne izobrazbe in letnikih (število dijakov/-inj ob začetku šolskega leta, število dijakov/-inj ob koncu šolskega leta, število dijakov/-inj, ki obiskujejo še drugo šolo, drug program, število dijakov/-inj, ki so se med šolskim letom izpisali iz programa, število na novo vključenih dijakov/-inj med šolskim letom, število dijakov/-inj, ki so uspešno zaključili letnik oz. napredujejo).

Pri podatkih o vpisu v srednje šole se zbirajo podatki za vsako šolo tudi po spolu, sumarno pa se jih ne more povezati.

Sektor za višje šolstvo in izobraževanje odraslih:

- Študenti/-ke višjih strokovnih šol in odrasli, vpisani v javno veljavne programe prek aplikacije CEUVIZ;
- Odrasli, vpisani v ostale programe na področju izobraževanja odraslih prek aplikacije za spremljanje *Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji* (ReNPIO),
- Udeleženci/-ke, vključeni v projekte, financirane iz Evropskega socialnega sklada, skladno z navodili in določili izvajanja evropske kohezijske politike.

V letu 2017 so se začeli zbirati nekateri podatki visokega šolstva, ločeni po spolu, npr. v Analizi prijave in vpisa.

Zakon o visokem šolstvu v 81.e členu določa, da se v eVŠ evidenci študentov in diplomantov vodijo podatki oseb, ki so pridobile status študenta v skladu s tem zakonom, in sicer tudi po spolu.

Direktorat za znanost:

- plače zaposlenih raziskovalcev in raziskovalk v Sloveniji,
- sestava upravnih odborov v javnih raziskovalnih zavodih po spolu

Urad RS za mladino:

Urad zbira nekatere podatke, ločene po spolu, za potrebe *Resolucije o nacionalnem programu za mladino*, vendar urad sam teh podatkov ne zbira, ampak jih pridobi od drugih ministrstev.

Ostali sektorji sami ne zbirajo podatkov po spolu; poslužujejo se podatkov, ki jih zbira Statistični urad.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

V obdobju med leti 2018 – 2020 je tekel ciljno-raziskovalni projekt, katerega nosilna raziskovalna organizacija je bila Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, z naslovom *Enakost spolov na področju izobraževanja*. Projekt zajema analize, ki vsebujejo vidik enakosti spolov.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

V letih 2018-2020 niso bili sprejeti zakonodaja ali strateški dokumenti, ki bi vsebovali vidik enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Na Ministrstvu za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU) upravo se redno zbirajo naslednji podatki po spolu:

Direktorat za javni sektor, Sektor za upravljanje s kadrovskimi viri (SUKV):

- število in delež žensk med zaposlenimi,
- delež žensk in moških po organih državne uprave,
- število in delež žensk med zaposlenimi po skupinah organov državne uprave, (ministrstva, organi v sestavi ministrstev, vladne službe in upravne enote),
- število funkcionarjev in število žensk med njimi,
- število uradnikov na položaju in delež žensk med njimi,
- število in delež zaposlenih žensk po vrsti delovnega mesta,
- število uradnikov po kariernih razredih in stopnjah nazivov ter delež žensk,
- število zaposlenih po ravneh izobrazbe in delež žensk med njimi.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

Direktorat za javni sektor, Sektor za upravljanje s kadrovskimi viri (SUKV)

Na direktoratu so pripravili kadrovska poročila za leta 2018, 2019 in 2020 (na dan 31.12.), v katerih so navedeni podatki, razčlenjeni po spolu:

- število in delež žensk med zaposlenimi,
- delež žensk in moških po organih državne uprave,
- število in delež žensk med zaposlenimi na po skupinah organov državne uprave (ministrstva, organi v sestavi ministrstev, vladne službe in upravne enote),
- število funkcionarjev,
- število uradnikov na položaju,
- število in delež zaposlenih žensk po vrsti delovnega mesta,
- število in delež uradnikov po kariernih razredih in stopnjah nazivov,
- število zaposlenih po ravneh izobrazbe in delež žensk med njimi.

Na podlagi podatkov občinskih volilnih komisij je Služba za lokalno samoupravo pripravila zbir statističnih podatkov o udeležbi občank in občanov na rednih lokalnih volitvah 2018 po spolu, starostnih skupinah in glede na državljanstvo.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

V letih 2018-2020 ni bilo sprejetih strateških dokumentov, ki bi vključevali vidik enakosti spolov in podatke, ločene po spolu.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP) zbira podatke, ločene po spolu, in sicer na naslednji NOE:

Direktorat za kmetijstvo (DK), Sektor za podeželje

V okviru *Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014 – 2020* (PRP 2014 – 2020) se zbirajo podatki tudi po spolu, in sicer za naslednje (pod)ukrepe:

- M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva;
- M04.2 Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov;
- M06.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete;
- M06.3 Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij;
- M08.4 Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - operacija: Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov;
- M0 8.6 Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov.

V okviru izvajanja PRP pri podukrepu 6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete se zbira podatke po spolu in starosti. Podatki služijo izračunavanju povprečne starosti upravičencev in upravičenk za ukrep.

Pri ukrepu LEADER se zbirajo podatki o ustvarjenih delovnih mestih po spolu na podlagi predloženih Letnih poročil LAS. Podatke zbira Sektor za strukturno politiko Direktorata za kmetijstvo.

Podatke zbira Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP), ki deluje kot organ v sestavi ministrstva.

Direktorat za hrano in ribištvo

Zbirajo se podatki po spolu upravičencev in upravičenk v okviru zbiranja podatkov o operacijah, ki se izvajajo preko *Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014-2020* (v nadaljnjem besedilu: OP ESPR 2014-2020).

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

Direktorat za kmetijstvo, Sektor za podeželje

V letnih poročilih o izvajanju *Programa razvoja podeželja* (v nadaljnjem besedilu: PRP) se o enakosti spolov posebej poroča v okviru poglavja "Spodbujanje enakosti moških in žensk ter nediskriminacija (člen 7 Uredbe (EU) št. 1303/2013)". Enakost spolov in nediskriminacija so (bodo) tudi teme vrednotenja v letih 2019 in 2024. V okviru vrednotenja »Presoja dosežkov in vplivov PRP 2014 – 2020« za leto 2018 je bilo odgovorjeno na vprašanje: V kolikšni meri je PRP 2014 – 2020 spodbujal enakost moških in žensk ter nediskriminacijo?« Ocenjeni so bili ukrepi, sprejeti za zagotovitev, da se med celotno pripravo in izvajanjem programa, vključno v zvezi s spremljanjem, poročanjem in vrednotenjem, upoštevata in spodbujata enakost moških in žensk ter vključevanje vidika enakosti spolov.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

Vidik enakosti spolov je vključen v PRP (2017) in v OP ESPR 2014-2020, za izvajanje katerega sta bila predložena tudi letna poročila.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo za kulturo (v nadaljnjem besedilu: MK) je v navedenem obdobju zbiralo naslednje podatke po spolu:

Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice

V javnem razpisu za izbor kulturnih projektov romske skupnosti in v javnem razpisu za izbor kulturnih projektov nemško govoreče etnične skupine v RS je eden izmed prednostnih kriterijev spodbujanje aktivnosti, ki vključujejo ženske ali so projekti njim namenjeni. Na podlagi tega Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice vsako leto zbira podatke, koliko takih projektov je bilo sofinanciranih.

V okviru Javnega razpisa za izbor operacij za večjo socialno vključenost pripadnikov ranljivih družbenih skupin na področju kulture v okviru evropskega socialnega sklada v letih 2018 – 2019 je bilo oblikovano merilo za ocenjevanje »sofinancirane operacije spodbujajo enake možnosti žensk in moških«. Na podlagi tega je razvidno, kako se na podlagi vprašalnika za spremljanje udeležencev le te spremlja tudi po spolu (kar je zabeleženo v informacijskem sistemu e-MA).

MK vodi statistiko o prijavi mobinga na delovnem mestu glede na spol. Informacije zbira svetovalka za pomoč ter informiranje o ukrepih, ki so na voljo v zvezi z varstvom pred spolnim in drugim nadlegovanjem ter trpinčenjem na Ministrstvu za kulturo.

Sprememba *Pravilnika o strokovnih komisijah* (Uradni list št. 77/18) določa v četrtem odstavku 3. člena, da se mora pri sestavi komisije upoštevati uravnotežena zastopanost obeh spolov. Podatki o uravnoteženi zastopanosti obeh spolov so vidni iz imenovanih komisij.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

MK v obdobju 2018-2020 ni izvedlo oziroma naročilo relevantnih analiz ali raziskav, ki bi vključevale vidik enakosti spolov ter podatke, ločene po spolu.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti, ki vsebujejo vidik spola

MK v letih 2018-2020 ni sprejelo zakonodaje ali strateških dokumentov, ki bi vključevali vidik enakosti spolov ter podatke, ločene po spolu.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

V okviru Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: MNZ) se zbirajo naslednji podatki po spolu:

Direktorat za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo (DUNZMN)

Direktorat s svojega delovnega področja vodi evidence po spolu, oziroma se lahko podatki iz uradnih evidenc (registrov) pridobijo ločeno po spolu.

Urad za migracije znotraj DUNZMN je za leti 2018 in 2019 pripravil poročilo o delu, ki vsebuje statistične podatke o zakonitih migracijah in mednarodni zaščiti, kjer je večina podatkov ločenih po spolu. Podobna poročila se pripravlja že od leta 2009 in so objavljena na spletni strani MNZ.

Urad za organizacijo in kadre (UOK)

Urad vsako leto pripravlja letno kadrovsko poročilo za Ministrstvo za javno upravo, v katerem so zajeti tudi nekateri podatki po spolu, in sicer:

- Število zaposlenih po spolu;
- Število uradnikov na položaju po starosti in po spolu;
- Število funkcionarjev in število žensk med njimi;
- Število uradnikov na položaju in število žensk med njimi;
- Število zaposlenih po vrsti delovnega mesta in število žensk med njimi;
- Število uradnikov na položaju in ostalih javnih uslužbencev na uradniških delovnih mestih in število žensk med njimi;
- Število uradnikov po kariernih razredih in uradniških nazivih in število žensk med njimi;
- Število zaposlenih po ravneh izobrazbe in število žensk med njimi.

Iz letnih poročil o delu policije za leta 2018, 2020 in 2019 so razvidni podatki po spolu, npr. o deležu zaposlenih v policiji, številu in deležu zaposlenih na vodilnih delovnih mestih, številu in deležu sprejetih kandidatov/-atk za policiste. Zbirajo se tudi podatki o številu in deležu žensk, ki jih je slovenska policija usposobila in napotila na delo v mednarodne civilne misije (MCM).

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

Direktorat za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo (DUNZMN)

DUNZMN kot Slovenska nacionalna kontaktna točka Evropske migracijske mreže v letu 2017 naročil t. i. usmerjeno študijo z naslovom Združenje družinskih članov, državljanov tretjih držav v EU, ki je v analizi vključevala tudi podatke, ločeno po spolu.

V Centru za raziskovanje in socialne veščine, Policijski akademiji, Generalni policijski upravi se uporabljajo in analizirajo podatki, ločeno po spolu kot standard v vseh raziskavah, ki jih izvajajo.

V letu 2018 so bile načrtovane in izvedene naslednje raziskave, ki so vključevale podatke, ločene po spolu:

- *Ocene in stališča prebivalcev Slovenije o delu policije* – poročilo o raziskavi št. 630-163/2018/154 (262-02).
- *Stališča položajnih vodij o pozitivnem vodenju*: – poročilo št. 630-100/2018/61 (262-02).
- *Izvajanje policijskih pooblastil v stresnih delovnih pogojih* – poročilo št. 630-179/2017/12 (262-03).

Vse navedene raziskave so bile predstavljene širšemu kolegiju Generalne direktorice policije, Odboru za integriteto in etiko v policiji, Programskemu svetu Policijske akademije ter širšim kolegijem direktorjev in vodij notranje organizacijskih enot Generalne policijske uprave in Policijskim upravam.

V letu 2019 je bila načrtovana in izvedena raziskava, ki je vključevala podatke ločene po spolu, in sicer *Organizacijska klima v policiji 2019* – poročilo o raziskavi št. 630-62/2019/175 (262-02). Rezultati navedene raziskave so bili širšemu kolegiju Generalne direktorice policije, Odboru za integriteto in etiko v policiji, Programskemu svetu Policijske akademije ter širšim kolegijem direktorjev in vodij notranje organizacijskih enot Generalne policijske uprave in Policijskim upravam.

Poleg navedene raziskave, so bile v prvi polovici leta 2019 (v okviru istih širših kolegijev, odbora in programskega sveta) izvedene tudi predstavitve že zaključenih raziskav, in sicer:

- predstavitve rezultatov javnomnenjske raziskave *Ocene in stališča prebivalcev Slovenije o delu policije* - izdelano in objavljeno je bilo poročilo o raziskavi št. 630-163/2018/154 (262-02). Objavljen je bil tudi prispevek v reviji *Varnost*.
- predstavitve rezultatov raziskave *Stališča položajnih vodij o pozitivnem vodenju* - izdelano je bilo poročilo o raziskavi št. 630-100/2018/65 (262-02).
- predstavitve rezultatov raziskave *Izvajanje policijskih pooblastil v stresnih delovnih pogojih* – izdelano je bilo poročilo o raziskavi št. 630-179/2017/27.

V letu 2020 so bile z Letnim načrtom dela Policije 2020 načrtovane naslednje raziskave:

- *Ocene in stališča prebivalcev Slovenije o delu policije*. Posodobljen je bil anketni vprašalnik, načrtovano anketiranje in izvedba preliminarne analize pa sta bila zaradi objektivnih razlogov, povezanih z epidemijo, prestavljena v prvo polovico leta 2021;
- *Organizacijska klima v policiji*. Končni rezultati merjenja organizacijske klime v letu 2019 so bili predstavljeni v vseh notranjih organizacijskih enotah generalne policijske uprave (GPU) in v vseh policijskih upravah (PU);
- *Zaposlitvene možnosti v policiji*. Opravljeno je bilo spletno anketiranje o zaposlitvenih možnostih v policiji in pripravljeno poročilo, št. 091-54/2019/86 (262-03), 30. 9. 2020. Poročilo je bilo predstavljeno strokovnemu kolegiju direktorja Policijske akademije, širšemu kolegiju generalnega direktorja policije in Delovni skupini za promocijo zaposlovanja v policiji.

V vseh navedenih raziskavah so bili rezultati analizirani in predstavljeni tudi ločeno po spolu.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti, ki vsebujejo vidik spola

Glede navedene tretje prednostne naloge v obdobju 2018-2020 ni bilo sprejetih dokumentov, ki bi jih MNZ z obema organoma v sestavi pripravilo in bi tudi lahko vključili vidik enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

V okviru Ministrstva za obrambo (v nadaljnjem besedilu: MO) oziroma Slovenski vojski (v nadaljnjem besedilu: SV) se zbirajo naslednji podatki po spolu:

- zaposleni v MO;
- zaposleni na vodilnih delovnih mestih v MO (vodja/načelnik/-ca);
- zaposleni v SV (stalna sestava, rezervna sestava);
- zaposleni na vodilnih delovnih mestih v Generalštabu SV (vodja/načelnik/-ca);
- misije in operacije NATO (vojaške in civilne misije (napotitev civilnih funkcionalnih strokovnjakov/-inj-CFS);
- misije in operacije – vse (vojaške in civilne misije (napotitev civilnih funkcionalnih strokovnjakov/-inj-CFS);
- prenehanje zaposlitev, odhodi in prihodi iz/v MO/SV;
- napotitve na vojaško šolanje in izobraževanje.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

MO/SV redno pripravljata različna poročila, v katera so vključeni tudi podatki po spolu; tako v analizah s področja integracije vidika spola in uresničevanja Agende 1325 o ženskah, miru in varnosti v MO/SV, kot za mednarodne in regionalne organizacije (OZN, EU, NATO, OVSE) in potrebe resornih ministrstev (MDDSZ, MZZ ipd.) ter za Zagovornika načela enakosti.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

Vključevanje vidika spola v SV izvajajo svetovalci oziroma svetovalke za vidik spola, katerih temeljna naloga je svetovanje in strokovna podpora vodstvu. Na strateški ravni (Generalštab SV) je svetovalka za vidik spola na ravni SV tudi v funkciji koordinatorice za enake možnosti žensk in moških. Dodatno je imenovana za nosilko agende o ženskah, miru in varnosti na ravni ministrstva za obrambo in za nacionalno predstavnico v NATO odboru za vidik spola.

V letu 2019 se je začel pripravljati *Srednjeročni obrambni program 2020 – 2025 (SOPR 2020-2025)*. Svetovalka za vidik spola na strateški ravni je svetovala in strokovno vključila vidik spola v *SOPR 2020-2025*. Tako je v SOPR že drugič posebej vključen tudi vidik spola, s poudarkom na implementaciji *Agende 1325 o ženskah, miru in varnosti*. V zaključni fazi je tudi prenova *Direktive GŠSV za uresničevanje Agende 1325 o ženskah, miru in varnosti v SV*.

Kot eno od nosilnih ministrstev MO sodeluje pri pripravi novega *Akcijskega načrta RS za uresničevanje resolucij OZN 1325 in 1820*.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu: MOP) ne zbira podatkov, ločenih po spolu.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

MOP v letih 2018-2020 ni pripravilo oziroma naročilo raziskav in analiz, ki bi vključevale vidik enakosti spolov.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

MOP v letih 2018-2020 ni sprejelo dokumentov, ki bi vključevali vidik enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Na Ministrstvu za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: MP) se redno zbirajo naslednji podatki po spolu:

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1) določa, da pri odločitvi o tem, v kateri zavod pošlje obsojenca, sodišče med drugim upošteva tudi spol obsojenca (sedmi odstavek 18. člen ZIKS-1). V zavodih pa morajo biti obsojenci med seboj ločeni po spolu (prvi odstavek 207. člena ZIKS-1). Zakon o kazenskem postopku (ZKP) po drugi strani v zvezi s priporniki določa, da v istem prostoru ne smejo biti zaprte osebe, ki niso istega spola (drugi odstavek 212. člena ZKP). Mladoletniku, ki mu je odvzeta prostost, pa je treba zagotoviti nego, varstvo in vso potrebno individualno pomoč, ki jo utegne potrebovati glede na svojo starost, spol in osebnost (tretji odstavek 473. člena ZKP).

V letnih poročilih Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljnjem besedilu: URSIKS) je kar nekaj podatkov prikazanih tudi po spolu. V letnem poročilu URSIKS za leto 2018 so med drugim prikazani tudi:

- Gibanje skupnega števila zaprtih oseb po kategorijah in z razdelitvijo po spolu (str. 16);
- Povprečno število žensk (brez hišnega zapora) (str. 16);
- Struktura obsojencev po vrsti nastopa kazni in spolu (str. 19);
- Struktura obsojencev po vrsti odpusta in spolu (str. 21);
- Kazniva dejanja obsojencev po posameznih poglavjih kazenskega zakonika (str. 22);
- Struktura obsojencev po dolžini kazni in spolu (str. 23);
- Struktura obsojencev po starosti in spolu (str. 23);
- Izrečene stranske kazni in varnostni ukrepi po spolu (str. 24);
- Kazniva dejanja mladoletnikov v prevzgojnem domu po posameznih poglavjih kazenskega zakonika (str. 27);
- Število in struktura sodno pridržanih oseb (str. 28);
- Podrobna predstavitev po spolu in mladoletnih pripornikih (str. 28);
- Priliv in odliv iz pripora (str. 29);
- Povprečno število priprtih (brez hišnega pripora) (str. 29);
- Struktura tujcev med zaprtimi osebami po posameznih državah (str. 31);
- Šolska in poklicna izobrazba obsojencev, obsojenk in mladoletnikov na dan 1. 1. 2018 in na novo sprejetih (str. 35);
- Šolska in poklicna izobrazba obsojencev, obsojenk in mladoletnikov vključenih v izobraževanje (str. 36);
- Število v posamezne oblike izobraževanja vključenih obsojencev, obsojenk in mladoletnikov po spolu v letu 2018 (str. 37);
- Število v posamezne oblike izobraževanja vključenih obsojencev, obsojenk in mladoletnikov v zavodu in izven zavoda v letu 2018 (str. 37);
- Vrste aktivnosti/skupinske (str. 42);
- Število aktivnosti/individualne (str. 43);
- Število razgovorov s svojci in sodelovanje z zunanjimi institucijami (str. 44);
- Priprava zahtevnih besedil (str. 45);
- Vrste psiholoških obravnav po kategorijah zaprtih oseb in po spolu v letu 2018 (str. 50);
- Število psihološko obravnavanih oseb po kategorijah in po spolu v letu 2018 (str. 50);
- Število zaprtih oseb s težavami zaradi zlorabe alkohola po spolu in zavodih v letu 2018 (str. 61);
- Število zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog po zavodih v letu 2018 (str. 63);
- Razporeditev zaprtih oseb na delo po kategorijah in spolu na dan 1. 1. (str. 89);

MP vodi različne evidence oziroma sezname, ki so javno objavljeni (npr. izvršiteljev, sodnih izvedencev, sodnih cenilcev, sodnih tolmačev). V navedenih evidencah in seznamih se podatki sicer ne zbirajo po spolu, vendar pa bi bilo mogoče iz njih izluščiti tudi podatke o številu moških in žensk.

Prav tako je npr. iz sodne statistike razvidna struktura sodnikov po spolu (tudi za posamezna sodišča). V letnem poročilu Vrhovnega državnega tožilstva so prikazani nekateri podatki o storilcih oziroma oškodovancih kaznivih dejanj tudi po spolu. Tudi kadrovska sestava Državnega odvetništva je v letnem poročilu navedena po spolu. Podatke o spolu vsebujejo tudi analitični deli letnih poročil, ki jih posredujejo državna tožilstva (podatki o spolu storilcev, podatki o spolu tožilcev).

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

MP je v sodelovanju z URSIKS v obdobju 2016/2017 začelo izvajati projekt, ki naslavlja področje enakosti spolov v zavodih za prestajanje kazni in obsega analizo dejanskega stanja glede na mednarodne smernice o izvrševanju kazenskih sankcij za ženske. Z njim je nadaljevalo tudi v letih 2018-2019. V ta namen je bil opravljen pregled obstoječih mednarodnih dokumentov, ki naslavljajo to področje; URSIKS je pripravil predlog, kateri mednarodni dokumenti so najbolj relevantni za potrebe slovenskega sistema. Projekt je zagotovil temeljna izhodišča za zasledovanje načela nediskriminacije v okviru sistema kaznovanja. Pričakovani rezultati projekta so zbirka prevodov ključnih mednarodnih dokumentov z obravnavanega področja, publikacija, ki ta načela sintetizira in jih prenaša v slovenski prostor, zbirka osnovnih informacij in spoznanj o posebnostih položaja žensk v okviru sistema kaznovanja (izhajajoč iz opravljene analize) in načrt za uvedbo glede na spol ločenega zbiranja pomembnih statističnih podatkov v okviru letnih poročil URSIKS.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

MP v obdobju 2018-2020 ni sprejelo zakonodaje ali strateških dokumentov, ki bi vključevali vidik enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ) skupaj z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje (NIJZ) glede na spol redno zbira podatke, ki so pomembni z vidika zagotavljanja spolnega in reproduktivnega zdravja žensk v Sloveniji ter zdravja žensk in moških nasploh.

Direktorat za dolgotrajno oskrbo

Na Direktoratu za dolgotrajno oskrbo se z vidika enakosti spolov usmerja pozornost na ženske, saj je iz podatkov, pridobljenih iz različnih evidenc za potrebe *Zakona o dolgotrajni oskrbi* razvidno, da je med tistimi, ki nudijo neformalno oskrbo statistično značilno več žensk kot moških. Enako velja za izvajalce formalne oskrbe. Upoštevajoč veliko feminiziranost poklicev na področju zdravstvene nege, socialno varstvenih storitev, izvajalcev neformalne oskrbe, kar vse predstavlja elemente bodoče dolgotrajne oskrbe vseskozi sledijo cilju vzpostavitve kakovostnih zbirk podatkov, tudi zbirk po spolu, saj tovrstno statistiko vključujejo tudi pri pripravi internih dokumentov.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

Direktorat za dolgotrajno oskrbo

Ministrstvo za zdravje za namen izvajanja operacije *Izvedba pilotnih projektov*, ki bodo podpirali prehod v izvajanje systemskega zakona o dolgotrajni oskrbi, zbira med drugim tudi podatke, ločene po spolu, seveda na podlagi privolitve oseb vključenih v pilotne aktivnosti. Zbiranje podatkov na mikro ravni (tako na ravni uporabnikov storitev kot izvajalcev le-teh) omogoča kakovostne statistične analize, s katerimi med drugim ugotavljamo tudi statistično značilne razlike po spolu, kar je pomembno tudi z vidika same evalvacije pilotnega projekta.

Evalvacija v lokalnih okoljih se je pričela izvajati v začetku leta 2019 in je zagotovljena s strani zunanjih evalvatorjev - IRRSV in European Centre for Social Welfare Policy and Research.

Direktorat za javno zdravje

Med ciljnim raziskovalnimi projekti, ki jih MZ sofinancira, ni projektov, ki bi bili take narave, da bi lahko vključevali vidik spolov, razen na področju onkologije. Gre za raziskavo z naslovom *Pilotna raziskava o individualni celostni rehabilitaciji bolnic z rakom dojke 2019 – 2022*, ki traja od novembra 2019 do novembra 2022 (vodja Nikola Bešič, vrednost raziskave: 110.000,00 EUR). V Sloveniji danes živi nekaj več kot 100.000 oseb z diagnozo raka, od tega je bilo leta 2015 bolnic z rakom dojke 16.482. Letno za rakom zboli več kot 13.500 Slovencev, od tega za rakom dojke okrog 1.300 oseb, od tega jih povprečno 400 umre.

V okviru projekta *Testirana individualizirana in koordinirano vodena celostna rehabilitacija bolnic z rakom dojke*, kot je bila predlagana v okviru *Državnega programa za obvladovanje raka*, na reprezentativnem vzorcu bolnic z rakom dojke, na t.i. intervencijski skupini. Skupno 300 bolnic, kar predstavlja statistično reprezentativen vzorec, bo vključenih v intervencijsko skupino ob postavitvi diagnoze na Onkološkem inštitutu Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: OI Ljubljana) in bo tudi deležna intervencije v okviru projekta. Intervencijsko skupino 300 bolnic z rakom dojke bodo tvorile ženske med 25. in 65 letom starosti s stalnim bivališčem v območni enoti ZZZS Ljubljana, ki jim je bo postavljena diagnoza raka dojk na OI Ljubljana od januarja 2020 dalje v predvidenem trajanju enega leta, pri čemer bodo učinki zdravljenja na njihovo počutje spremljani do julija 2022.

Ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

MZ v obdobju 2018-2020 ni sprejelo zakonodaje ali strateških dokumentov, ki bi vključevali vidik enakosti spolov. V okviru priprave predloga *Zakona o dolgotrajni oskrbi* pa se je kot obvezen element vladnega gradiva pripravila tudi analiza ustreznosti načrtovanih ukrepov z vidika integracije načela enakosti spolov.

Podatki, razčlenjeni po spolu, ki se zbirajo v okviru ministrstva

Ministrstvo za zunanje zadeve (v nadaljnjem besedilu: MZZ) redno zbira naslednje podatke po spolu:

Sektor za človekove pravice

Sektor za človekove pravice (v nadaljnjem besedilu: SČP) na podlagi zaprosil mednarodnih organizacij, držav ali mednarodnih nevladnih organizacij od relevantnih ministrstev oz. državnih organov (MDDSZ, MNZ, MZ, MORS, SURS itd.) pridobiva podatke, ločene po spolu, in jih posreduje mednarodnim organizacijam. Običajno se podatki nanašajo na zaprosila, povezana z enakostjo spolov oz. pravicami žensk (vključno s tematiko ženske, mir in varnost), v manjši meri pa tudi glede drugih tematik s področja človekovih pravic. Glede na to, da gre za podatke pridobljene od drugih državnih organov, MZZ/SČP ne pripravlja ocen napredka, ampak smiselno povzema posredovane ocene državnih organov in jih oblikuje v celostni odgovor, namenjen mednarodnim organizacijam.

Sektor za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

V letu 2019 se je na podlagi Strategije Republike Slovenije za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč do leta 2030, ki je enakost spolov opredelila za presečno temo mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči, začelo okrepljeno spremljati in evidentirati rezultate projektov, razčlenjene po spolu. Podatki se zbirajo v podatkovni zbirki o aktivnostih mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči, katere upravljalet je Sektor.

Kadrovska služba

Kadrovska služba je v letu 2018 začela zbirati in predstavljati podatke, ločene po spolu, in jih posredovati zunanji službi EU. Podatki se nanašajo na število zaposlenih moških in žensk in na zastopanost moških in žensk na vodstvenih položajih tako v zunanji kot v notranji službi zunanjega ministrstva.

Analize in raziskave, ki vsebujejo vidik enakosti spolov in navajajo podatke, razčlenjene po spolu

Sekretariat ministrstva

MZZ je v letih 2019 in 2020 izvedlo, v sodelovanju z MZZ Islandije, **raziskavo o enakih možnostih žensk in moških v diplomacijah Slovenije in Islandije**. MZZ je deset let po prvi raziskavi o Enakih možnostih v slovenski diplomaciji (2009) v sodelovanju z MZZ Islandije izvedel raziskavo o enakih možnostih žensk in moških v diplomacijah obeh držav (2019-2020). Analiza enakih možnosti je potekala v sklopu petih tematskih področij: moč, kultura, ozaveščenost, ravnotežje med delom in družino ter spolno nadlegovanje. V okviru študije so bila sprejeta tudi priporočila.

Sektor za človekove pravice

SČP je koordiniral pripravo *Pregleda uresničevanja Akcijskega načrta RS o izvajanju resolucij Varnostnega sveta ZN 1325 (2000) in 1820 (2008) o ženskah, miru in varnosti* v obdobju 2018-2020. V okviru priprave pregleda, v katerem so sodelovali tudi MORS, MNZ, MDDSZ, MZ, MP in MJU, je MZZ predstavilo aktivnosti navedenih ministrstev ter zunanjepolitične aktivnosti Slovenije pri vključevanju vidika spola na področja, povezana z mirom in varnostjo (v okviru varnostnih politik, enakosti spolov, človekovih pravic, pravosodja ter razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči) in podatke po spolu v SV, Policiji, udeležbi na mednarodnih aktivnostih (mednarodnih operacijah in civilnih misijah, opazovanju volitev, v diplomatski službi) ter na odločevalskih položajih.

Sektor za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

Sektor vsako leto poroča Odboru za razvojno pomoč OECD o višini uradne razvojne pomoči Republike Slovenije. V naboru podatkov za vsako posamezno aktivnost uradne razvojne pomoči je tudi presoja vpliva le-te na enakost spolov. Ocena je izražena v ustrezni vrednosti zaznamovalca in praviloma temelji na opravljeni analizi po spolu. Analiza podatkov o obsegu aktivnosti mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči z vplivom na enakost spolov je vključena v vsakokratno letno poročilo o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije.

V okviru projekta "Enaka moč ženskam", ki se je izvajal med leti 2017 in 2019 in ga je sofinanciralo Ministrstvo za zunanje zadeve, je bila izvedena analiza stanja vključenosti žensk in moških na vodilnih položajih v gospodarstvu Severne Makedonije. V okviru projekta Odpravljanje temeljnih vzrokov diskriminacije žensk v Albaniji, ki se je začel izvajati leta 2020 in ga je ravno tako sofinanciralo Ministrstvo za zunanje zadeve, pa je bila v letu 2020 izvedena raziskava o enakosti spolov po OECD-jevi metodologiji SIGI v Prrenjasu in Devollu v Albaniji.

V kontekstu *Agende za trajnostni razvoj do leta 2030* je bil leta 2016 sprejet *Akcijski načrt EU na področju enakosti spolov in krepitve vloge žensk 2016-2020 (Gender Action Plan II – GAP II)*, ki poudarja neizkoriščen potencial žensk in deklic za uresničevanje Agende 2030 in posveča pozornost premikom v institucionalni kulturi in usmeritvam za nadaljnje izboljšave na operativni in upravljavski ravni glede vključevanja vidika spola v zunanje delovanje EU in držav članic. Slovenija je do leta 2020 redno na letni ravni poročala v okviru GAP II.

Prav tako Slovenija letno poroča o napredku pri izpolnjevanju zavez, ki jih je prevzela v okviru Poziva k delovanju na področju varovanja pred nasiljem zaradi spola v izrednih razmerah ("*Call to Action*"), kateremu se je pridružila leta 2018.

Zakonodaja in ključni strateški dokumenti ministrstva, ki vsebujejo vidik enakosti spolov

Sektor za človekove pravice

SČP je v 2017 in 2018 koordiniral pripravo *Akcijskega načrta Republike Slovenije za izvajanje resolucij Varnostnega sveta ZN o ženskah, miru in varnosti za obdobje 2018–2020*, ki ga je Vlada RS sprejela novembra 2018. Pri pripravi so poleg MZZ sodelovali še MORS, MNZ, MZ, MP in MDDSZ. Akcijski načrt je pripravljen na osnovi ugotovitev *Pregleda uresničevanja Akcijskega načrta RS za izvajanje resolucij VS ZN 1325 in 1820 o ženskah, miru in varnosti v obdobju 2010-2015*, ki ga je Vlada sprejela julija 2017. Cilja akcijskega načrta sta (1) tudi v prihodnje prispevati k mednarodnim aktivnostim za doseganje enakosti spolov na področju miru in varnosti ter na povezanih področjih (humanitarna pomoč in razvojno sodelovanje, človekove pravice in vladavina prava) ter (2) pri tem na nacionalni ravni krepiti kapacitete pri vključevanju vidika spola na področja, povezana z mirom in varnostjo (in s tem uresničevanja Agende o ženskah, miru in varnosti). Akcijski načrt vključuje tudi določila glede spremljanja njegovega izvajanja, ki vključuje sistem poročanja in redna srečanja relevantnih deležnikov na različnih ravneh.

SČP je tudi koordinator oblikovanja in aktivnosti *Nacionalnega akcijskega načrta Republike Slovenije za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu*, ki ga je Vlada RS sprejela novembra 2018. Z Nacionalnim akcijskim načrtom želi Slovenija okrepiti dejavnosti za zagotavljanje spoštovanja človekovih pravic v gospodarskih dejavnostih in razvijati sodelovanje med državo, podjetji in gospodarskimi združenji, sindikati, nevladnimi organizacijami ter drugimi deležniki. Njegove prednostne naloge so (1) preprečevanje diskriminacije in neenakosti ter promocija enakih možnosti, (2) promocija in varstvo temeljnih delavskih pravic, (3) preprečevanje trgovine z ljudmi, (4) varstvo okolja, ohranjanje narave in trajnostni razvoj ter (5) razvoj obveze skrbnega pregleda človekovih pravic. Izvajanje akcijskega načrta spremlja kontaktna skupina, ki se redno sestaja in je sestavljena iz predstavnikov pristojnih državnih organov in drugih deležnikov (predstavnikov gospodarstva, sindikatov, NVO, univerz itd.) v koordinaciji MZZ. O izvajanju akcijskega načrta MZZ vsaki dve leti poroča vladi (prvo poročilo je bilo sprejeto letos in zajema obdobje 2018 -2020).

Sektor za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

MZZ kot nacionalni koordinator mednarodnega razvojnega sodelovanja ozavešča o pomenu vključevanja vidika spola v razvojne in humanitarne aktivnosti izvajalcev in razvija usmeritve in priporočila, ki so financerjem in izvajalcem v pomoč pri vključevanju vidika spola pri načrtovanju, izvajanju in poročanju. Pripravljene so bile *Smernice za vključevanje enakosti spolov in krepitev vloge žensk v mednarodno razvojno sodelovanje RS*, ki spodbujajo vključevanje enakosti spolov v načrtovanje, oblikovanje, izvajanje in evalvacijo posameznih aktivnosti razvojnega sodelovanja Slovenije kot celote. MZZ podpira integracijo enakosti spolov v sistem vrednot, poslanstva in upravljanja vseh razvojnih in humanitarnih deležnikov ter spodbuja vključevanje presoje vpliva na enakost spolov v načrtovanje in izvajanje razvojnih aktivnosti.

V skladu z *Resolucijo o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči* je sektor pripravil *Strategijo mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije do leta 2030*, ki jo je decembra 2018 sprejela Vlada Republike Slovenije. V jedru slovenskega razvojnega sodelovanja sta dve presečni temi, ena izmed njiju je enakost spolov. Tako je eno od obveznih meril za financiranje ali sofinanciranje programov ali projektov dvostranskega razvojnega sodelovanja vpliv programa ali projekta na enakost spolov (8. člen Uredbe o izvajanju mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 74/1874/18). Enakost spolov kot presečna tema je tako vključena v načrtovanje, oblikovanje, izvajanje in evalvacijo posameznih aktivnosti in razvojnega sodelovanja kot celote.

Sektor za varnostno politiko

V navedenem obdobju na sektorju ni bilo sprejetih novih strateških dokumentov, je pa sektor aktivno sodeloval pri posodobitvi EU in Natove politike in zadevnih izvedbenih dokumentov o ženskah, miru in varnosti (v nadaljnjem besedilu: WPS). Na predlog sektorja je bil v Natov akcijski načrt vključen časovni okvir, in sicer da bodo relevantna Natova telesa (po potrebi s partnerskimi državami) vsakih šest mesecev ali prej, razpravljala o doseženem napredku na področju WPS. Slovenija redno prispeva v finančni mehanizem Nata o ženskah, miru in varnosti.

Ob 20. obletnici resolucije 1325 Varnostnega sveta OZN o ženskah, miru in varnosti je 8. oktobra 2020 Ženski lobi Slovenije, ki je od leta 2019 član Natovega Svetovalnega odbora civilne družbe o ženskah, miru in varnosti, organiziral okroglo mizo o razumevanju varnosti in obrambe s strani žensk. V letu 2020 je pričel tudi delovati Center za izobraževanje in usposabljanje za sodelovanje v mirovnih operacijah in misijah (POTC). V okviru centra je bilo novembra 2020 izvedeno usposabljanje na temo *Enakosti spolov in integracija načela enakosti spolov v mirovnih operacijah in misijah*.

Sektor je v okviru Celostnega EU pristopa za izvajanje VS ZN resolucij 1325 in 1820 pripravil in usklajeval stališča za razpravo na ravni EU skupne varnostne in obrambne politike (v nadaljnjem besedilu: SVOP). Sektor je tudi pripravil in medresorsko usklajeval stališča in predloge v okviru priprave izvedbenega načrta za izvajanje Zavez EU o civilnem SVOP. Sektor je tudi pripravil predloge in stališča v podporo večanju deleža žensk v okviru EU in drugih civilnih misij v okviru postopka sprejema novele zakona o napatitvah v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije ter na ravni operativne priprave stališč in izvajanja sprejetih odločitev v okviru delokroga SVOP.